

[Henrik Nielsen.]

som den ærede Ordfører for Venstre ogsaa dvælede ved: Andelsforeninger og Brugsforeninger, som efter Lovforslaget er fritaget for at løse Næringsbevis. Der er vist fra anden Side anket over, at de ikke er ligestillede med de næringsdrivende. Det er jo det gamle Stridsspørgsmaal, som rækker noget længere end til selve Næringsbrevet, som rækker over til Skat af Brugsforeningers og Andelsforeningers Overskud. Men det sidste har vi ikke med at gøre her. I det, vi har med at gøre her, er det praktisk set ganske ligegyldigt, om der betales 20 Kr. eller ikke; men de bør ikke betales, hvis der ikke er en saglig Grund til, at de betales. Her er nemlig Tale om rene Brugsforeninger og rene Andelsselskaber, om Foreninger, der ikke gaar videre end til at uddele Varer til deres Medlemmer og til at dele et eventuelt Overskud, naar Aaret er omme. Hvis de indlader sig med Folk udenfor deres Medlemskreds, er de underkastede ganske de samme Regler som de øvrige handlende. Længere synes jeg ikke man kan komme. Det, man kan beklage sig over ved den nye Form, Registreringsafgift i Stedet for Borgerbrev, er de Penge, som Kommunerne gaar Glip af. Det er ikke saa lidt: $\frac{3}{4}$ af de Indtægter, man paa dette Omraade har i en Provinsby, forsvinder. Købstadkommunerne og Byerne i det hele er taalmodige; de siger: Selv om vi skal ofre dette paa Næringslovens Alter, saa gør vi det. Men det er et ikke ringe Pengetab for Kommunerne, som gennem Borgerbrevene har faaet ikke saa lidt ind. Thi der løses mange Borgerskaber. Der er mange, som forsøger sig med Handel, ikke mindst i disse Tider, hvor adskillige Mennesker gaar omkring og tror, at naar de blot kan leje et Butikslokale og stille nogle Varer ind i dette, kommer Kunderne strømmende ind, saa gaar det hele af sig selv; Arbejdet er ikke anstrengende, og Forretningen maa sikkert kunne give saa meget, at man kan leve. Jeg talte for nylig med en ung Mand, en Kontorist, som havde forsøgt sig i Roskilde. Han havde ogsaa den Opfattelse, at naar man bare aabnede en Butik og fyldte nogle Varer ind i den, kom Folk og købte, saa var man saa nogenlunde garderet. Da han havde været der en halvjerde Maaned, gjorde han op: den højeste Omsætning, han havde haft i den Tid, laa omkring 2 Kr. 85 Ø.; ellers laa hans Omsætning omkring 60—70 Ø., og det var jo lige lidt nok til at eksistere for. Han lukkede altsaa. Jeg

spurgte ham: Hvor kunde det dog falde Dem ind? Ja, svarede han, jeg troede, at naar jeg aabnede Butikken, saa kom der Folk. Ja, de kom, men der kom bare ikke nok. Man havde sagt til ham, at her gik alle Mennesker forbi, her kunde man roligt leje en Butik. Det var ogsaa rigtigt, at de gik forbi; ingen kom ind til ham. Der løses Borgerskab over en lav Sko, man forsøger sig. — Men jeg tror altsaa, at Byerne er villige til at finde sig i dette Tab, og jeg mener ikke, at man fra Handelsstandens Side skulde staa saa stejlt paa det. Som jeg sagde før, betyder disse 20 Kr. praktisk set ikke noget. Men man kan sige, at kan der gøres Forskel med Hensyn til at løse Næringsbrev, kan man ogsaa vedligeholde en Forskel i Skattepligten, og derfor holder man fast paa Princippet. Jeg kan tænke mig, at det er Motiveringen. Naa, heldigvis har vi ikke med Skatten at gøre her; det er i hvert Fald godt. Jeg vil lige tilføje om Andelsforeningerne, at normalt faar et saadant Selskab, naar det startes, et Legitimationsbevis. Det koster ikke noget, men dette eller et Duplikat af det skal ophænges i Lokalet. Men det er Smaating.

De offentlige Institutioners frie Ret til at forhandle Ting, som der ellers skal Næringsbrev til, er blevet noget indskrænket. Der er dog i hvert Fald blevet saa meget tilbage, at de kan faa en saadan Tilladelse, hvis Befolkningens Forsyning med Livsfornødenheder til rimelig Pris gør det ønskeligt eller nødvendigt; og hvis man fra anden Side har kritiseret denne Indskrænkning, vil jeg sige, at den er dog ikke større, end at Muligheden for at kunne overtage Forhandlingerne af Livsfornødenheder og Ting, som det vil være til Befolkningens Tarv at kunne faa af det offentlige under visse givne Situationer, er til Stede. Man kan faa Tilladelsen hos Ministeriet for Industri, Handel og Søfart, og dette vil sikkert ikke nægte den, hvis Tiden og Forholdene skulde gøre det ønskeligt. Denne Bestemmelse synes jeg altsaa godt man kan akkviescere ved.

At man i Tilfælde af Konkurs og ved Dødsboer skal have 1 Aar til Realisation, er ikke mere end rimeligt, og hvis det skulde vise sig nødvendigt for at faa Varerne realiseret eller for at bevare Forretningen til Afstaaelse, kan der gives en ekstra Tilladelse, hvorved Tiden for Udsalget forlænges.

Jeg omtalte før de vanærende Handlinger, som man har Lov til at give Dispensation for, hvis der er noget, der taler for det.